

KEMENESVIDÉK

KEMENESVIDÉKI SZOCIÁLIS ÉS DEMOKRATA PÁRTY

„(KISCZELL és VIDÉKE)“

Megjelenik minden vasárnap.

„(KISCZELL és VIDÉKE)“

Egy évre 8 kor. | Negyedévre 2 kor. —
 Fél évre : 4 . . . | Feltértsám ára — . . . 30 .
 Az irattalval értékesítési: kedd, szerda és csütörtökön.

Felirat szerkesztő:
Huss Gyula

Csilldömők, D 8 m 6 l k i-utca, Gombas-bán — Ide
 szendők a lap szellemi és anyagi rozset illeto min
 küldemények.

Feminizmus és anyaság.

Néhány év előtt egy mozgalom indult meg a nők között, melyet bátran „Női szervezkedésnek” nevezhetni. Szándékosan kerülöm a „feminizmus” szót, mert alatta egészen mást képzelek és vélem.

kedésének tagjai egyszerűen bitorolják.

E mozgalomnak hívei beutazzák jóformán az egész világot, felkeresik az összes országokat, hogy híveket szerezzenek és híveket toborozzanak eszméjük propagálása végett, nem riadva vissza fáradságtól, kellemetlenségtől, sőt nehézségtől sem, pedig gyakran olyan olvekért szállanak sikra, amelyek nemcsak a szó szoros értelmében véve igazságtalannak, hanem egyszersmind minden nőieségtől mentek.

Jogokat akarnak az asszonyok számára kivívni, holott elfelejtik, hogy a teremtő erő éppen őket tüntette ki legcsodásabb hatalmával, mert jogot és erőt adott nekik arra, hogy új életet teremtsenek, nemzedékeket és nemzetekeket alapítsanak.

Kell-e ennél fényesebb jog, kell-e ennél szebb hivatás? Melyik igazi nő mondhatja magáról, hogy a férfiak bármely jogával cserélne?

Nem a szavazati jog, nem a meddőség, nem a bírói süveg és nem a bonctani kés emeli az asszony értékét, hanem az anyaság!

Legyen anyja saját gyermekeinek, legyen anyja a szenvedő emberiségnek; legyen anyja az elhagyottaknak, a nyomorúságban élőknek.

Ha azt érzik a mai korban a nők, hogy családi kötelességeiken kívül marad nekik annyi fölösleges idejük, hogy a nyilvános pályára léphetnek, — úgy ám tegyék meg!

Lépjenek a közpályára — de foglalkozzanak a legégetőbb szociális kérdéssel — gyermekmentéssel!

Keressék és kutassák ki, — hol találunk nyomorék, elszűllött, összekintott, bűnbesodort, testileg-lelkileg megméretelezett és elkényyszeredett gyermekeket; emeljék ki őket a sárból, a porból, a mészelyből és a bűnből, adják őket vissza az életnek, az emberiségnek, a hazának!

Ezer és ezer számra csoportosulnak és egyesülnek az ugynevezett sufragetek — akik megostromolják a parlamenteket és minisztériumok hivatalait, — csupán azért, mert egy önző eszme megritvosttette és eltérítette őket női voltak igasi hivatásától és e dőre ábrándok után vakon rohanva, elvesztik maguk alatt a ta-

lajt és összezavarják a célt az iránnyal, a jogot a boldogulással — az alanyt az állitmánnyal. Olyan világfelfogásokat állitanak fel, melyekért küzdeni káros és küzdeni kár!

Csupán az önérdék és a hatalmi vágy szól az e kívánságuk mellett, az egyszerű

rény női hivatást mellőzik, károsnylik keveselik.

Elfelejtik, vagy nem akarnak törődni azzal, hogy elveikkel a társadalmak egyensúlyát gyökeresen megbolygatják és nem érzik, nem látják a teendőknél azt az óriási halmazát, mely az állami és társadalmi, gazdasági és erkölcsi téren — általában is megoldásra vár.

Pedig, ha a nők szervezete csupán a változott életviszonyoktól várja anyagi és szellemi függetlenségét, úgy várja be legalább, míg az individuális államtól a szociális állam felé való átmenet megtörtén.

A mai korban nem a nők egyenjogúsága a legsürgősebb és legégetőbb szociális átalakulások egyike, hanem a gyermekmentés, mert az erkölcstelenség ezen darázsfészkeiből kinőtt, szármalmas gyermek alakoktól széles e hazában hemzsegnék az utcák, a terek, a falvak. Pedig — Róma dicsőségének és hatalmának

Anekdoták XV. Lajosról és udvaráról.

Choiseul herceg mindent elkövetett, hogy az udvarnak óriási kincsei csökkenjenek. Bármit igyekezett azonban figyelmét mindenre kiterjeszteni, sok visszaélést nem tudott meggátolni. Egy alkalommal a királylyal kocsizott ki, midőn XV. Lajos kérði tőle:

— Mennyire becsüli e kocsi értékét, melyben most ülünk?

— Sire, felelte a miniszter, — mintán kissé gondolkodni látszott, — hűtezer francra becsülöm, de Felség, Ön valószínűleg nyolcezer francot fizt érte.

— Choiseul, nagyon téved, e kocsi nekem 20 ezer frankba került.

Choiseul kiakart kelni bevesen e nyilván-

még egy udvari ember üt a kocsiban, — hirtelen elhaltatott.

Ugyancsak Choiseullel társalgott egy alkalommal XV. Lajos, a midőn a nagy költsékezés ismét szóba került.

— Csodálaton Felség, hogy ismeri ezeket az üzelmeket e mégse tud rendet csinálni. E visszaélések már e visszenekrá válnak. Ha Felség engemet támogatna, úgy evállainám a rendcsinálás nehéz feladatát.

— Kedves barátom, — felelte XV Lajos, — a lopást szemtelenül, arcátlanul tuis udvaromban és lehetetlen Önnek bármit is elérni. Igen sokan, különösen igen nagy állású urak viszik ebben a főszerepet, tehát sikerrel kezegetni magunkat htu dolog lenne. Ahány miniszterem csak volt eddig, mind rendet akart csinálni, de csakhamar felhagytak e jó szándékukkal. Fleury bíboros azt hiszem csak elég hatalmas volt, mert hiszen nála is jobban tudott parancsolni Franciaországnak. — na és! Meg-

vét is megvalósíthatta volna. —

terhet az én vállamon nyugodni.

Beszeg I. Napoleon nem így beszélt!

XV. Lajos gyakran mulatott Ayen humorán. Egy alkalommal így szölt XV. Lajos:

— Be kell ismernie, hogy nem mindig állt szolgálatomra.

— Ezt kétségbe bátorodom vonni Felség!

— Pedig úgy van! A midőn a múlt évben oly nagy volt a pénssűkség, hogy mindenki elküldte ezüst és arany holmiját az olvasztóba. Ön nem küldé a magáét.

— Igaz Sire a bevallom, hogy egy pillanattig se gondoltam rá, hogy az enyémet is elküldjem.

— Pedig én összes ezüst és aranyemüimet elküldöttem.

— Elhiszem Felség, de engedje meg, hogy egy hasonlót éljek:

Midőn Jézus Krisztust pénteken keresztre feszítették, meg volt az a reménye, hogy vasárnapon fel fog támadni.

Sirolin

Tüdőbetegségek, légútiak, szarv-
 atlásiak, székrekedés, influenza

„Roche”

WASSERMANN B.

fogszpecialista
B é c s b ő i.

Van szerencsém a fogbjában szenvedő n. é. közönségnek ezennel szives tudomásadni, hogy

fogműtermem

Celldömölkön a „Korona” szállodában, f. hó 17 től kezdve 6 napig lesz nyitva, hol a fogbjában szenvedőknek rendelkezésére állok.

Gróf Esterházy Fenc uradalmi pezsgőgyára Tatán.

Leközelmas (Demi-sec)

Áldomás. (Sec.)

Billikom. (Extra-dry)

Megrendelések Tatára intézendők.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vész-sző-eladási hirdetmény.

A nagyvilágszaga földművelésügyi miniszter 1908. 1886. száma szőlőoltványrendelese szerinti válogatott első osztályú szima és gyökeres

Ripária-Portális, Rupestris-Monticola és Vitis-Solons

amerikai vadvesző, valamint ugyanily alanyok nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajú

gyökeres, fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai szima- és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évtben nagy mennyiségben eladásra

csónyvidéki Szőlőtelep kezelésége. TAPOLCA, (a Balaton mellett).

50 ezer sima

ripária portalis vessző eladó!

mely saját telepemem termelt teljesen a szokvány minőségnek megfelelő 50 c. m. m. hosszban 16 kor. árban ezrenként, ugy szintén 10 ezer gyökeres ripária portalis melyet telepítéshez melegen ajánlok, 15 kor. árért ezrenként, nem tiszta első, de nemis másod osztályú az egész egybeni megvételnél árengedmény mintát a rendes értékben küldünk, ugy szintén nagy mennyiségű I. oszt. oltványom is van eladó, borfajban ezre I. osz. 160 kor Csemege fajban ezre I. osz. 180 kor. megrendelésnél kérem az ár egyharmadát előlegül be- küldeni a többi rész utánvétellel lesz beszedve, jó minőségű II. osztály ezre oltványban 70 kor. cím: **Hajdu István** szőlőgazdá- sága es vesszőtermelési telepe

Bihardicszeg.

Építési iroda.

Tisztelettel van szerencsénk a m. t. építető közönség b. tudomására hozni, hogy Celldömölkön a Sági-utca 99. sz. alatti (Merkly Ede-féle ház)

építési irodát és vállalatot létesítettünk.

Elvállaljuk mindennemű gazdasági épületek és bérházak tervezését a legkényesebb izlések megfelelőleg a legmodernebb kivitelben; ugyszintén ezeknek természetben való kivételét, valamint kormencéék építését csatornázások, atalakítások és tatarozási munkálatok elkészítését a legjutányosabb árban.

A készitendő munkálatok szakszerű és pontos kiviteléért az építéset terén eltöltött hosszas gyakorlatainak kezeskednek, — egyedüli főtörekvésünk oda fog irányulni, hogy a n. é. építető közönség legkényesebb igényeinek is megfelelhessünk.

A m. t. építető közönség szives pártfogását kérve maradtunk

kiváló tisztelettel

Horváth Testvérek

kőműves mester építési vállalkozók

Celldömölk, Sági-utca.

Kemenesaljai közzgazdasági Hitelbank r. t.

áruosztálya Celldömölk

a Magyar kir. államvasutak gépgyáranak ugy a Ganz és Tsa részv. társ. motorosztályának kerületi képviselése és mintaraktára.

Fioktelepek: Murászombaton, Sárváron, Veszprémben, Csornán, Dombóváron, Sopronban, és Zalaegerszegen.

Mindennemű gazdasági gépek és szükségleti cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legujabb szerkesztett vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket ugy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőcs, kötélneműek és mindenféle gazdasági cikkekből.

SZEIFERT JOZSEF POZSONY

cs. kir. udv. fegyverszállító. — Interurbahn-telefon 252

Ajánlja dus raktárát:

Henri Pieper eredeti

Diana fegyverekből

Hemmerle-féle

gyerekek ből

J. P. Saueru. Sohn

Krupp Frigyes-féle

különlegesen acélosövű

fegyverekből.

eredeti gyári áron.

A sorélfegyver és annak löképeségéről szóló ismertetésem ingyen és bérmentve. BROWNING-féle önműködő ismétlő berétes vadászfegyver 12 öbnagyságu eredeti gyári áron, azaz 210 koronáért nálam kapható. Mannlicher Schönauer 5 lövetű ismétlő cserkészeti karabély 9 mm. és 6 1/2 öbn. eredeti gyári áron, azaz 190 koronáért nálam kapható.

Duplacsövű vadászfegyverek

40 korona és fölfelé minden árban, kipróbált és teljesen megbízható jó löképeséggel bíró minőségben dus-választék van raktáron.

Browning önműködő ismétlő pisztoly 7-65 és 6-35 öbnagyságu, vábba ismétlő és önműködő pisztolyok minden fajta új szerkesztett raktáron van.

Revolverek, pisztolyok, szobafegyverek stb. dus választékban.

Töltött töltények

angol Eley, állami arda füstnélküli és fekete löpporral töltött töltényeket naponta frissen töltve minden öbn. a legjutányosabb ár mellett szállítok.

Vadászati, utazási és sportkülönlegességeitől árjegyék ingyen és bérmentve.

Saját lövőide.

KEMENESVIDEK

KÖZLEKÉSI FÜGGETLEN ÚJSÁG.

„(KISCELLÉ és VIDÉKE)“

Kijelentem minden vasárnap.

„(KISCELLÉ és VIDÉKE)“

Előfizetés:

Egy évre 8 kor. | Negyedévre . . . 2 kor. —
 Fél évre 4 | Egyszeri szám ára — . 20 .
 Személyes átvétel: keddi, szerda és pénteki napokon.

Felolvasó szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csillámszék, D. ö. m. 61 k. utca, Tombás-ház — 166. sz.
 Szünetnapok a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények.

Feminizmus és anyaság.

Néhány év előtt egy mozgalom indult meg a nők körött, melyet bátran „Női szervezkedésnek” nevezhetni. Szándékosan kerülöm a „feminizmus” szót, mert alatta egészen mást képzelek és úgy vélem, hogy e szót a nők szervez-

E mozgalomnak hívei beutazzák jóformán az egész világot, felkeresik az összes országokat, hogy híveket szerezzenek és híveket toborozzanak eszméjük propagálása végett, nem riadva vissza fáradságtól, kellemetlenségtől, sőt nehézségtől sem, pedig gyakran olyan elvekkért szállanak síkra, amelyek nemcsak a nő szoros értelmében véve igazságtalomszavak, hanem egyszersmind minden nőieségtől mentek.

Jogokat akarnak az asszonyok számára kivívni, holott elfelejtik, hogy a teremtető erő éppen őket tüntette ki legcsodásabb hatalmával, mert jogot és erőt adott nekik arra, hogy új életet teremtsenek, nemzedékeket és nemzetségeket alapítsanak.

Kell-e ennél fényesebb jog, kell-e ennél szebb hivatás? Melyik igazi nő mondhatja magáról, hogy a férfiak bármely jogával cserélne?

Nem a szavazati jog, nem a módosítás, nem a bírói süveg és nem a bonctani kés emeli az asszony értékét, hanem az anyaság!

Legyen anyja saját gyermekeinek, legyen anyja a szenvedő emberiségnek; legyen anyja az elhagyottaknak, a nyomorékoknak és elzüllyötteknek.

Ha azt érzik a mai korban a nők, hogy családi kötelességeiken kívül marad nekik annyi fölösleges idejük, hogy a nyilvános pályára léphetnek, — úgy ám tegyék meg!

Lépjenek a közpályára — de foglalkozzanak a legégetőbb szociális kérdéssel — gyermekmentéssel!

Keressék és kutassák ki, — hol találják nyomorék, elzüllyött, összekintott, bűnbosodott, testileg-lelkileg megméltatlányozott és elkényszerített gyermekeket: emeljék ki őket a sárból, a porból, a mételeyből és a bűnből, adják őket vissza az életnek, az emberiségnek, a hazának!

Ezer és ezer számba csoportosulnak és egyesülnek az ugynevezett sufragetek — akik megostromolják a parlamenteket és minisztériumok hivatalait, — csupán azért, mert egy önzó eszme megtévesztette és eltérítette őket női voltak igazi hivatásától és e dőre ábrándok után vakon rohanna, elveszítik maguk alatt a ta-

lajt és összezavarják a célt az iránnyal, a jogot a boldogulással — az alanyt az állítmánnyal. Olyan világfelfogásokat állítanak fel, melyekért küzdeni káros és küzdeni kár!

Csupán az önérdék és a hatalmi vágy szól az e kivánságuk mellett, az egyszerű rény női hivatást mellőzik, kicsinylik és kevelik.

Elfelejtik, vagy nem akarnak törődni azzal, hogy elveikkel a társadalmak egyenlőségét gyökeresen megbolygatják és nem érzik, nem látják a teendőknél azt az óriási halmazát, mely az állami és társadalmi, gazdasági és erkölcsi téren — általuk is megoldásra vár.

Pedig, ha a nők szervezete csupán a változott életviszonyoktól várja anyagi és szellemi függetlenségét, úgy várja be legalább, míg az individuális államtól a szociális állam felé való átmenet megtörténik.

A mai korban nem a nők egyenjogúsága a legsürgősebb és legégetőbb szociális átalakulások egyike, hanem a gyermekmentés, mert az erkölcstelenség ezen darázs-fészkeiből kinőtt, számtalan gyermek alakoktól széles a hazában hemzsegek az utcák, a terek, a falvak. Pedig — Róma dicsőségének és hatalmának

„TARCA.”

Anekdotalak XV. Lajosról és udvaráról.

Choiseul herceg mindent eltűtetett, hogy az udvarnak óriási kiadásai csökkenjenek. Mint igyekezett azonban figyelmét mindenre kiterjeszteti, sok visszaélést nem tudott meggátolni. Egy alkalommal a királyllyal kocsizott ki, a midőn XV. Lajos kérde tőle:
 — Mennyire becsüli e kocszi értékét, melyben most ülünk?
 — Sire, felelte a miniszter, — miután kissé gondolkodni látzott, — hát ez az francia bécsi kocszi, de Felső, Ön valószínűleg nyolcezer francot fizet érte.
 — Choiseul, nagyon téved, e kocszi nekem 20 ezer frankba került.
 — Choiseul kiakart kelni nevesen e nyilván-

osított állapot ellen, de miután Nollis marsall még egy udvari ember ült a kocsiban, — hirtelen elhalt.

Ugyancsak Choiseullel társalgott egy alkalommal XV. Lajos, a midőn a nagy költekezés ismét szóba került.
 — Csodálom Felső, hogy ismeri ezeket az üzelmeket a mégse tud rendet csinálni. E visszaélések már e viselhetetlenekké válnak. Ha Felső engemet támogatna, úgy eivállalásom a rendcsinálás nehéz feladatát.
 — Kedves barátom, — felelte XV Lajos, — a lopást szemtelenül, arcátlanul ünik udvaromban és lehetetlen Önnek bármit is elérni. Igen sokan, különösen igen nagy állású urak viszik ebben a fészerepet, tehát sikerrel kecsgetni magunkat hia dolog lenne. Ahány miniszterem csak volt eddig, mind rendet akart csinálni, de csakhamar felhagytak e jó szándékkal. Fleury bíboros azt hiszem csak elég hatalmas volt, mert hiszen nálammal is jobban tudott parancsolni Franciaországnak. — na és! Meg-

halt, annélkül, hogy az irányu egyetlenegy lépést is megvalósíthatta volna. Hagyja barátom e terhet az én vállamon nyugodni.

Beszeg I. Napoleon nem így beszélt!
 XV. Lajos gyakran mulatott Ayen humorán. Egy alkalommal így szólt XV. Lajos:
 — Be kell ismernie, hogy nem mindig állt szolgálatomra.
 — Ezt kétségbe batorokodom vonni Felső!
 — Pedig úgy van! A midőn a múlt évben elküldt ezült és arany holmiját az olvasztóba. Ön nem küldte a magáét.
 — Igaz Sire s bevallom, hogy egy pillanatra se gondoltam rá, hogy az enyémet is elküldjem.
 — Pedig én összes ezült és aranyemlékemet elküldöttem.
 — Elhiszem Felső, de engedje meg, hogy egy hasonlót éljek:
 Midőn Jézus Krisztust pénteken keresztre feszítették, meg volt az a reménye, hogy vasárnapon fel fog támadni . . .

Tüdőbetegségek, hurvtok, száraz-

„Roche” eredeti csomagolását.
 Csak a „Roche” eredeti csomagolását.
 Csak a „Roche” eredeti csomagolását.

tetőpontjáról akkor zubant alá, midőn gyermekei lelkében a legdurvább és legnagyobb fokú erkölcsatlenség ülte diadalát és vigyázzunk, mert a történelem gyakran ismétli önmagát!

Tagadom, hogy a nőnek egyenjogultsága meg nem áll a férfé mellett; hiszen ez csupán fenntartója annak, amit az asszony teremt.

Tagadom, hogy a nőnek nincs joga méltatlanság és kizsákmányolás ellen való védekezésére, mert a kultur államokban a nemre való tekintet nélkül egyformán védik ma már minden polgárnak a jogos egyértékűségét — és végre tagadom és elvetem a női szervezkedés apostolainak azt az állítását, hogy a nő rabszolga!

Lehet, hogy rabszolgája saját magának, a szenvedélyeinek, az idegeinek, a korlátoltságának, az önzésének, a kényelmének és a hiúságának, de nem rabszolgája ma már, sem az államoknak, sem az egyháznak, sem a társadalomnak.

Ellenben elismerem, hogy egymásután dőlnek le a gátak az egyes osztályok, rendek, fajok és felekezetek között — és ez talán jól van így? azonban adja a sors, hogy a választófala örökre maradjon meg, teljes épségében és teljes érintetlenségében.

Csakis ezen természetszerű dualismus alapján állhatjuk meg helyünket — a női mérték egész méltóságában.

Küzdjön a nő — és küzdjön a férfi — de egymás mellett és nem egymás ellen. Utóbbi a lét fenntartásáért, mint eddig, a nő pedig — akár egyenként, akár testületileg küzdjön a gyermekért. Saját gyermekéért, felebarátja gyermekeért — hazája gyermekéért.

Vivjon ki neki jogot, igazságot, egyenlőséget, megélhetést, becsületet, tisztességet és kenyeret.

A létért való küzdelem, ezután sem, a nők jogegyenlősége körül forogjon, hanem a feminizmus maradjon meg, saját

keretén belül és foglalkozzék azon reformok megoldásával, melyeket a gyermek törvényes, méltányos, szociális és humanus jogai követelnek meg.

gróf Vay Gáborné.

Polgári fiú és leány iskola.

Több tizen irtnunk már lapunkban Békássy Lajos munkácsi polg. iskolai tanárnak ama tervéről, hogy Celledömölkön magán polgári fiú és leányiskolát állít fel, ha a város anyagi segélyben részesíti. Celledömölk mezőváros képviselőtestülete mult heti gyűlésén foglalkozott Békássy Lajos kérvényével s úgy határozott, hogy Békássynak nem adja meg az általa kért segélyt, mert nem lát garanciát arra, hogy az iskola prosperálni fog magán kézben és a 60 korona tandíjat magasnak tartja. A képviselőtestületnek eme határozatával tehát a Békássy féle terv elesett. — Ezzel szemben Balassa Jenő dr. celledömöki ügyvéd városi képviselő tett indítványt egy polg. fiú és leányiskola felállítására. Alább közöljük Balassa Jenő dr. indítványát, mely elég szépen van megindokolva dr. Balassa Jenő által tett indítvány így hangzik:

A polgári fiú és leányiskolának Celledömölkön leendő felállítása érdekében van szerencsém az itt következő indítványt tenni és azt az alábbiakban indokolni.

Mondja ki a község, hogy szükségesnek tartja Celledömölkön egy polgári fiú és leányiskola létesítését, e célra megfelelő telket ad, azon iskolát felépítteti, ez iskola fenntartási költségeihez évenként erejétől telhetőleg hozzájárul. Mivel azonban saját ereje az iskola fenn tartásához — nem elegendő, kérvényel fordul a Nm. Vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz, hogy a polgári fiú és leányiskola költségeihez az állam költségvetésében e célra megszavazott összegből évenként általa meghatározandó arányban járuljon és a létesítendő tanintézetnek adja meg az államilag segélyezett községi polgári fiú és leányiskola jellegét. Továbbá határozza el a közgyűlés, hogy ugyanezen kérelem teljesítése

érdekében a nm. vallás és közoktatásügyi miniszter urhoz küldöttséget is meneszt.

Mindenekelőtt arról kell szólnom, miért épen egy polgári iskolának létesítését javaslom. Első és legfőbb indokom erre az, hogy mind azok a pályák, melyekre a gimnázium és reáliskola készít elő: köznevelő lateiner pályák, köztudomást szerint tul vannak zsufova. Orvosok, ügyvédek, tanárok ország-szerte százan, meg százan vannak olyanok, akik a megélhetés nehéz feltételeit vagy egyáltalán sehogy, vagy csak legkisebb mértékben is a legnagyobb küzdelmek arán tudják elő teremteni. Napról-napra ijesztő arányban növekszik e pályákra a proletárius. Cél szerűtlen, sokkal több lelkiismeretlen dolog volna az ezen pályákra előkészítő iskolákat szaporítani, újabb alkalmat adni az ezen pályákra tódulók nagy seregének.

Annál célszerűbb és indokoltabb azonban egy polgári iskola létesítése. Ez az iskola ugyanis az, amely a gazdasági, kereskedelmi pályára készít elő. Tudjuk, hogy ezek a pályák manap azok, amelyeknek a legszebb jövőt jósolhatjuk.

Miután, kereskedelem stb. hazánkban eddig el volt hanyagolva s csak most kezd kinyitni mindnyájunk szemé, hogy ugy az összesség, mint egyes polgárok anyagi gyarapodása ezen pályák betöltésével sikeresnek remélhető. Ezért szükséges és hasznos a polgári iskola felállítása.

De meg a polgári iskola felállítás mellett szól az is, hogy a gimnázium és reál inkább csak fiúgyermeknek való tanintézetek, leányok az ilyen iskolát csak szórányosan látogatják. Nekünk pedig helyben nemcsak a fiúk, hanem a lányok iskoláztatásáról is gondoskodnunk kell.

Azt sem tudom elhalgatni, hogy már csak azért is helyesebb a polgári iskola létesítését elől kitézni, mert a gimnázium, vagy reáliskola felállítása iránti törekvésünk ilyen tanintézetekkel sürdüm ellátott hazánkban a fent már vázolt, de meg anyagi és egyéb okokból is valószínűleg meddő küzdelem lenne.

(Folyt. köv.)

1767-ben du Barry grófnő volt XV. Lajosnak a barátnője, akinek nem volt akkora hatalma, mint elődjének, a nagy pompadour Márkinának. Du Barry grófnő nem szerette Choiseul herceget, mert arca csúf volt. A grófnő szakácsa feltűnően hasonlított a hercegre. Egy szép napon magához hívatta a szakácsot:

— Elbocsátom szolgálataimból, — szolt büszke hangon.

— Miért — kérdi a szakács csodálkozva. Nincs tudomásom róla, hogy megszegtem volna a grófnő parancsát! Talán a ragout nem készíttem el már olyan jól? Min változtassak, hogy kedvére legyek?

— Az arcát változtassa meg!
— Ami ezt illeti legnagyobb sajnálatomra sem tudok eleget tenni parancsának.

Ezzel elbocsátotta a szakácsot. Este elmondta XV. Lajosnak legújabb tettét. A király mosolyott rajta, mire Du Barry felháborodva szolt:

— En Choiseullomat már eltávolítottam magamtól, mikor fogra az öné elküldeni Felsőget? XV. Lajos nem válaszolt erre, hirtelen el-

komolyodott. Du Barry asszony érezte, hogy felséges barátját nem találja jó kedvében. S rögtön feltalálta magát:

— No különben Choiseull még sohasem szóta el Felsőged levelet!

XV. Lajos magába szallt egy zimankós téli este. Azt vette észre magán, hogy a szerelem rövid idő alatt tönkre teszi életét. Korán öregedett.

— Látom — ugymond XV. Lajos la Martinere orvoshoz, — hogy ezental multságaimban féket kell tartanom.

— Sire — válaszolá az orvos — jobban tenné, ha teljesen felhagyna velük.

— De hiszen akkor nem érdemes tovább élni! Fekadt ki keserűen a Napja.

De azért az orvos megjegyzése rosszkedvű tette XV. Lajost, Zárkózatá lett s a „lever-nél (cercle) csak legjobb barátjait fogadta. Du Barry grófnő csillaga e perctől fogva hanyatlóba volt.

1772-ben nagy udvari bált rendezett XV. Lajos, melyre meglehetősen válogatatlan község gyűlt egybe. A kronika tanulsága szerint néhány jó madár is feltalakodott, akik a szarvasban halászni akartak. A tömeg Du Barry grófnőt elodorta a királytól. A jó madarak gúncsot vetettek, hogy a drága ékszerekkel felcserélt asszony elesék és ha felkelni segítenek neki, az ékszerék közül néhányat elzsebeljenek. Csakugyan elesett a szép asszony, de a tolvajok terve nem sikerült, mert amint a grófnő megbolított, egy fekete dominónak öltözött ur hirtelen ott termett. A grófnő felkelt s ékszerék közül egy sem hiányzott. A fekete dominós a királyhoz vezette Du Barry grófnőt. A király megtudta ezt s kérdi az ifjút, hogy mily jutalmat kíván s hogy ő kicsoda.

En — ugymond — senkitem vagyok s kívánni sem kívánok semit.

Du Barry grófnő kérésére az ifjú fekete dominó levette állarcát 18-19 éves remek ifjú állt előttük. Valami párizsi fiskális írta nekem. Neve pedig Duinquet.

STEINBERGER M. UTODA

Benedek Oszkár

ékszerész és órák Pápa, Fő-utca 18. szám.

Legjobb bevásárlási forrás.

Ékszerék, ezüst és China ezüst áruk nagy választékban templom kelyhek, kancsók stb.

Óra különlegességek, Omega, Sshaffhausen órák nagy választékban. Javítások jól és pontosan készíttetnek.

UJDONSAGOK.

— **A városházáról.** Celldömölk mezőváros képviselőtestülete szerdán d. u. Szalay János város bíró elnökölésével ülést tartott. Tárvalatott Balassa Jenő dr. képviselőtestületi tag indítványt egy Celldömölkön fe állítandó polg. fiú és leányiskola végett. A képviselőtestület Berszényi Deszö és Pörköláb Mihály felszólalása után elvben elfogatta Balassa Jenő dr. indítványát, egy bizottságot küldött ki kebeléből az ügy tanulmányozására. Városi jegyző amaz indítványát, hogy a kataszteri költségek föld és házadó után kivetendő pótdadókból fedeztessék, képviselőtestület elfogadta. Városbíró indítványozta, hogy a főbér ezentúl két részletben előre fizetessék, a képviselőtestület szintén elfogadta. Előterjesztette ezután a vbíró a tüzfeszekendők javítási költségvetését. A hanyagul kezelt tüzfeszekendők kijávitása Seltenhoffer soprni gyáros költségveése szerint 1100 koronába kerül. Képviselőtestület a költségvetést elfogadta. Dömölk városrészben járdák készítése és utak szabályozása elhatározatokat, valamint Dömölkön a tűzörség rendezésére vonatkozó indítványt is elfogadta a képviselőtestület. Jelentette ezután a városi jegyző, hogy a letelepedési díjak nem folynak be. Képviselőtestület elhatározta, hogy egy bizottságot küld ki, aki a letelepedési díjakról tartozókat figyelemzeti a fizetésre. Ha ennek eredménye nem lenne, a letelepedési díjakat végrehozás után fogják beszámolni. A város tulajdonát képező téglagyárban alkalmazott téglamesterrel az előjáróság által megkötött szerződést a képviselőtestület elfogadta és jóváhagyta. A téglagyár készítményeinek árát f. 1909 évre a következőkben állapította meg: 1000 drb. iszapolt fali téglá 82 kor., nem iszapolt 80 kor. cserép-zsindely 34 kor., Kupás-zsindely 40 kor. 1000 darabokint. Tárvalatott Ganz és Tara villaom cég kérvénye, melyben ovadéknak visszazasadást kéri. Az ovadék kiadását elrendelte a képviselőtestület. Az alapján rendelete olvastatott, melyben az esküdtek névsorának összeírására a képviselőtestület kiküldte Szalay János vbíró, Loránth Gyula jegyzőt és Schütz Gyula pénztárnokot. Az új rendőri szolgálatról a városi jegyző által alkotott szabályrendeletet a képviselőtestület elfogadta. Az új szolgálati rend május hó elsején lép életbe. Egyébb jelentéketelen ügyek letárgyalása után a gyűlés véget ért.

— **Halálozás.** Néhai Takách Lajos, Vasvármegye egykori főispánjának özvegye, kedden éjjel Ocsfayasszonyán váratlanul 82 éves korában elhunyt. Az elhunyt urasszony teljesen visszavonultan élt kastélyában, még cselédséget sem tartott, senkisésem volt mellette, hogy meghalt. A lakás folyosóján esett el, valószínű az esti órákban és ott találták meg halva. Mellette volt a gyertya is mint magával vitt, még józerecné, hogy a gyertyától nem gyulladt meg a ruhája. Az elhalt családja által kiadott gyászjelentés így hangzik: Szita Károly, egy a maga, mint az összes rokonság nevében, mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett rokona mélt. öz. Péteri Takách Lajosné sz. Jákfalvi Gümbsi Ludoic urasszony néhai péter Takách Lajos Vasvármegye főisp. özvegye O. Asszonyán a f. évi ápr. hó 20-án este 10 órakor életének 82-ik évében váratlanul elhunyt. A megboldogult hült teteme f. évi ápr. hó 23-án d. u. 3 órakor fog az ág. h. evang. egyház szertartása szerint O. Asszonyán a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Ostffyasszonyán, 1909 ápr. 21. éni. Áldás porair!

— **Plébánosunk gyász.** Szinek Izidor dr. városunk közkedveltségü derék plébánosát súlyos csapás érte, orvos hívére Epesten meghalt kedden.

— **Misssé.** A lapunkban már jelzett Lazarista atyák a múlt szombatn érkeztek meg városunkba és itt az apátságú rendházban szállottak meg. A Lazarista atyák naponként kétszer tartanak szent beszédeket, melyekre a hívek nagyszámban jelennek meg a templomban.

— **Megszöktetett leány.** Ládás Sándor cigány zenész a múlt héten megszöktette Schlingerné leányát. Hogy a szerelmes pár merre vette utját, Bobán nem tudja.

— **Kiss szerencsése nagy!** Kötudomásu, hogy a m. kir. osztályosjáték tervezete a legkedvezőbb nyeresé esélyeket nyújtja. Nagy nyeresemények mellett számos kisebb nyeresemények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek — tehát minden második nyeresz, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálhatja szerencséjét. Ezer és ezer ember lett ilyen uton szegényből gazdagga. Az új sorsjáték I. osztályának húzása május 19-én és 21-én lesz. Tegyen szerencsekíséreltet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Bpest Kossuth Lajos ut 13), mert pontosan és lelkismeretesen szolgálja ki vevőit és met Kiss szerencsése nagy!

— **Felvétel.** A vall. és közokt. miniszter Kemény Simon jházi tanoncisk. igazgató-tanítót a folyó és jövő évben a győri áll. iparszakiskolával kapcsolatban szervezendő tanfolyamra (iparrajz) 140 kor. államsegéllyel felvette.

— **Tanítók gyűlése.** A kemencsaljai rkhat. tanító kör ezévi rendez tavaszi gyűlését f. évi május hó 10-én tartja meg Nagysitkén. A gyűlés iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A társorozatot legközelebb közöljük.

— **Pince tűz.** Városunk csendes és a szent missióktól ájtatos hangulatát kedden délelőtt harang kongás zavarta meg; lázas félelemmel mondták egymásnak az emberek eg Gyáyerék pincéje És csak ugyan nagy veszedelem támadhatot volna, ha a tűzet idejében észre nem veszik. Így a pince ajtókat és lyukakat homokkal és rongyokkal hamar elöntötték és a tüzsaját fűsijebe fojtották. Csütörtökön délután nyitották fel a pincét; a tűzoltók teljes felszereléssel je entek meg, nagy néptömegtől kísérve. A tűz már elvott folytva, csak egy-két hordó portesték bűzölgött még. A tűz számítások szerint úgy keletkezhetett, hogy az egyik nagyobb állvány, mely títve volt söborszereses spiritosz és másféle üvegekkel eddig még ismeretlen okból meggyuladt; égett rajta és pattogott minden; a közeli hordókból a faggyu, festékek (por) tüzet fogtak a csak a gyors segéllynek közzsűnhető hogy a hordókból levő szeszek nem kaptak lángot. A kár még nem állapítható meg; de hogy t.emes az bizonyos. Biztosítás utján azonban j.orezt megterül. Érdeke, hogy a szomszédos pinceben mely a veszélyes helytől csak léccel volt elkerítve, még a tűznek a szaga sem volt meg.

— **Közgyűlés.** A celldömölki függetlenségü é 48-as pártkör a múlt vasárnap tartotta rendez évnegyedes közgyűlést Pörkoláb Mihály dr. elnöklése mellett. A közgyűlésen a megüresedett állásokat töltötték be. A lemondott Hehthéssy Elek dr. alelnök helyébe Kelemen Tivadar Máv. főellenör állomás főnököt választották meg. Pénztárnosnak Cseke Gyula választották meg. Ezután Mörice Dénes dr. ügyvéd, a kör titkára, hosszabb beszédben, jól megindokolt indítványt tett egy közösi takarékpénztár létesítése érdekében. A közgyűlés Balassa Jenő dr. alelnök kivételével elfogadta Mörice Dénes dr. indítványát. A közgyűlés kimondta, hogy kör révén városi képviselőkké megválasztott tagok felkéréndők, hogy a közösi takarékpénztár ügyét keelőleg támogassák. — Ezután Balassa Jenő dr. indítványt tett egy Celldömölkön felállítandó polgári fiú és leányiskolára nézve. A közgyűlés általános helyesléssel vette tudomásul Balassa Jenő dr. indítványát, Balassa Jenő dr. az indítványt tevő még ígértetett tett arra, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszteriummal közben fog járn, hogy a miniszter kellé anyagi támogatásban részesítse a felállítandó tervezett középiskolát.

— **Nincs orvos.** A hosszuperesztégi körvozi állásra csak egy orvos pályázott. Mivel azonban ez sem jelölte meg Peresztiget szék helyül, ajánlata elfogadható nem volt s így az állást továbbra is dr. Gözl Gyula jházi körvoznak ajánlották fel, míg H. peresztiget szék helyül orvos ajánlikozik. Egyuttal az ideiglenes körvozs fizetését 400 koronával felemelték.

— **Royal-Orfeum.** Minden este az utolsó szög zsufolt ház tesz tanúságot arról, hogy a Royal-Orfeum, Bpesten és a valóban világvárosi intézménye, felülmulhatatlan műsort nyújt. A közönség minden rétegebe elhatolt már a Royal-Orfeum páratlan sikere és a társaság olyan elő-

kelőségei és olyan polgári elemei, akik talán sohasem látogatták a mulatókat, most valóságban tudolnak a fenomenális műsorhoz, elsősorban a „Julcsa ugy van” és az Ágyról-ágyra c. bohózatokhoz, amelyeknek sikeréről a legradázzóbb jelzőkkel sem lehet eléggé méltányolót mondani. Ezt a két szenzációsan kacagtató darabot a pompás attrakciók egész sora kíséri: a nyaktörő költáncos mutatványokban is groteszk Liory. Vargjas Antal pompás Rác Laci utánzata, aktraális tréfák és kuplék — s asonkvil azok a legelsőrendű tánc és énekszámok, melyeket Bécs, Páris, London és Berlin színpadjaiáról szerződtetett az igazgatóság. A fenomenális műsor úszámokkal is bővül, ezek közül a Vörös május és a Mángorló előreláthatólag szintén a Royal-Orfeum városzerte híres slágere lesz. Május első felére a páratlan sikert szőzőn befejezőképpen rendkívüli szenzációk között elő a Royal-Orfeum: a bécsi Hölle vendégszerelését. A kontinens legjobb kabaréja teljes társulával, legjobb erővel érkezik Bpestre — a híres együttes élén Mela Maersal. a legkvalóbb kabaré divával, Österreicher Rudolfal és Laszky Bélával.

— **Felvétel a tanítóképző-intézetbe.** A pápai áll. tanítóképző-intézet első osztályában a jövő 1909/10 tanévre 9 teljes ingyenea, 8 féldíjjal fizető és 3 ösztöndíjas hely jön üresedésbe. Az intézetben 100 növendék számára berendezett bent lakás van. A kedvezményes helyek a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát elvégzőkkel vegzett tanulóknak fognak adományoztatni. Ezenfelül a dunántúli református egyház kerület az e kerületből való érdemes flukat külön is segéllyezi. A teljes díjat fizetők eljártása évi 260 koronába kerül. A folyamodományok beüldésének határideje május 31 napja.

— **400.000 nyeresemény az utcán.** A napokban gyönyörn ékszerkollekcóik lesznek kiállítva Budapesten és az ország minden részében. Az országos gyermekvédő Liga vízsi a nyilvánosság elé az általa rendezett sorsjáték nyeresemény tárgyait számszerint 400.000 darabot, kivétel nélkül elsősorban gyárakban készült arany és ezüst tárgyakat, melyek valóságban remekei az ötvö-művészetnek, hogy a közönség előre láthaassa: mi mindent nyerhet julius elsején, amikor a liga tombolajátékának a húzása lesz. A föltételek nem mindennapja: 400.000 sorsjegy. 400.000 nyeresemény, szóvel senki sem vásárol hiába Liga sorsjegyet. Segit az elhagyott gyermekek nyomorán, apaszítja a szüléneket indult apróságok számát s amellet okvetlenül nyer valami szép dolgot, legalább arany vagy ezüst tárgyat. Van peraze sok nagyvértékü nyeresemény tárgy is: 250 koronától fő egészen 20.000 koronáig. A szelvényes tombola-sorsjegyek minden nagyobb trafikban és banküzletben kaphatók, ezenkívül megrendelhetők a központi irodában, mely a Ferenctek-tere 4. sz. alatt van.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapesteni VIII. Főherceg Sándor-utca 80 sz. alatt levő Magyar Otthont. Mérsékelt árban (már 8 kor.-tól feljebb) teljes ellátást, külön bejárnai szőpen bútorozott szobákat lehet ott bérelni. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak, tanároknak stb. megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás, Tűkrösszelekrények!

Nyílt-tér.

E szovatban közöltötekt nem vállal felelősséget a szerk.

Köszönetnyilvánítás.

A kedden házamnál kültött pincetűz alkalmával ugy a nagy közönségnek, mint a tűzoltóság-nak, gyors megjelenéséért és fardadhatatlan munkásságukért, melylyel a tüzet lokalizálni segítették, fogadják hálás köszönetemet.

Celldömölk 1909 április 24.

Gayer Gyuláné.

HORNYSZINDELY

Képviselő Celldömölk és vidéke részére:

cserépszindelyek, alag csövek, mindennemű cement és téglá árak az „Első Szombathelyi gőztéglagyárból.”

Gayer Gyula cég Celldömölk.

Gróf Esterházy Fe-
renc uradalmi pez-
gőgyára Tatán.

Lakodalmas.
(Demi-sec)

Álomos.
(Sec.)

Bullkom.
(Extra-dry)

Megrendelések
Tatára intézendők.

50 ezer sima

ripária portális vessző eladó!

mely saját telepemem termelt teljesen a szokvány minőségnek megfelelő 50 c. m. m. hoszban 16 kor. árban ezrenként, ugy szintén 10 ezer gyökeres ripária portális melyet telepítéshez melegen ajánlok, 15 kor. árért ezrenként, nem tiezta első, de nemis másod osztályu az egész egybeni megvételnél árengedmény mintát a rendes értékben küldünk, ugy szintén nagy mennyiségű I. oszt. oltványom is van eladó, borfajban ezre 1. osz. 160 kor Csemege fajban ezre 1. osz. 180 kor. megrendelésnél kérem az ár egyharmadát előlegül be- küldeni a többi rész utánvétellel lesz beszedve, jó minőségű II. osztáj ezre oltványban 70 kor. cím: **Kaján István** szőlőgazda- sága és vesszőtermelési telepe

Biharószeg.

Építési iroda.

Tisztelettel van szerencsénk a m. t. építető közönség b. tudomá- sára hozni, hogy **Cellidőmőkön a Sági-utca 99. sz. alatt (Merky Ede-féle ház)**

építési irodát és vállalatot létesítettünk.

Elvállaljuk mindennemű gazdasági épületek és bérházak tervezé- sét a legkényesebb ízlések megfelelőleg a legmodernebb kivitelben; ugysintén ezeknek természetben való kivételét, valamint **küremencők** építését csatornázások, atalakítások és tatarozási munkákat elkészíté- sét a legjutányosabb árban.

A készitendő munkálatok szakszerű és pontos kiviteléért az épi- tésszet terén eltöltött hosszas gyakorlatainak kezeskednek, — **egyedüli** főtörékvésünk oda fog irányulni, hogy a n. é. építető közönség le- gk é n y e s e b b igényeinek is megfelelhessünk.

A m. t. építető közönség szives pártfogását kérve maradtunk

kiváló tisztelettel

Horváth Testvérek

Cellidőmők, Sági-utca.

Kemenesaljai közigazdasági Hitelbank r. t.

árúosztálya Cellidőmők

a Magyar kir. államvasutak gépgyáranak ugy a Ganz és Tsa részv. társ. motorosztályának kerü- leti képviselése és mintaraktára.

Fióktelepek: Murászombaton, Sárváron, Vesz- prémben, Csornán, Dombóváron, Sopronban, és Zalaegerszegen.

Mindennemű gazdasági gépek és szakszerű cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legújabb szerkesztett vetőgépeket, talajmivelő esz- közöket, cséplő szerelményeket ugy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőcs,

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle Pemetett-cukorkánál Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánozata van.

1 doboz 60 fillár.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el

Figyelmeztetés!

Kérjük, ne tessék a bevásárlásnál egyszerűen egy csomag vagy ládika „cikóriát”, hanem határozottan:

„Franck”

fele gyártmányt kérni, oly végből, hogy a mindenkor egyenlő és legjobb minőség iránt meg legyen a kellő biztosítéka. — Ügyeljen emellett a védjegyekre és aláírásra, mert csomagolásunkat azonos színekben és papírban, valamint hasonló nyomtatással utánozzák.

Franck